

Notat

Bilag 1. Status på det digitale bibliotek

15. november 2019

Det digitale bibliotek er en samlet betegnelse for bibliotekets digitale indgange (hjemmeside og app) samt en række tjenester, der giver adgang til digitale materialer.

Sagsnummer
2019-0300684

Dokumentnummer
2019-0300684-3

Det digitale bibliotek spiller en central rolle i den nye biblioteksplan, fordi det er afgørende for bibliotekerne, at borgerne møder en brugervenlig hjemmeside og app, der giver nem adgang til at fremsøge, reservere og låne litteratur. Samtidig er formidlingen i det digitale bibliotek vigtig for, at borgerne får kendskab til de arrangementer, der finder sted på de københavnske biblioteker.

Bibliotekets centrale digitale tjenester udvikles alle i et nationalt samarbejde. I Danskerens Digitale Bibliotek (DDB) arbejder projektet *Det sammenhængende bibliotek* måltrettet på at skabe en god og sammenhængende digital brugeroplevelse for danskerne. Visionen er at skabe gode kommunale indgange til bibliotekets digitale og fysiske tilbud, der udnytter fælles tekniske løsninger. Selvom hjemmeside og app udvikles nationalt, kan indholdet altså tilpasses den enkelte kommune, så borgerne i København kun møder indhold, der er relevant for københavnere.

Overordnet går det rigtig godt med udviklingen i det digitale bibliotek. Det digitale bogudlån stiger for både børne- og voksenbøger, de digitale formidlingstilbud bliver flere og de fælles nationale løsninger bliver hele tiden bedre.

Kommende forbedringer af de fælles, nationale løsninger

Brugervenlighed er et nøgleord i det digitale bibliotek, både i de nationale samarbejder og i de kommunale initiativer. I nationalt regi arbejdes der blandt andet på at give adgang til digitale bøger direkte i bibliotekernes app, så brugerne kan tilgå eReolens materialer samme sted som de reserverer fysiske materialer. Det betyder i praksis, at brugerne kan læse og lytte direkte i Københavns Bibliotekers app. Opdateringen forventes færdig i sommeren 2020.

Der arbejdes derudover på udviklingen af en helt ny børneapp, der, sammen med en ny eReolen GO!-app, skal bidrage til at skabe en bedre oplevelse for børnene, når de søger litteratur digitalt. Den nye børneapp forventes færdig primo 2021. I København vil forbedringer af de digitale løsninger til børn blive fulgt op af kampagner, der har til hensigt at få flere børnelånere.

I København bliver ca. en ud af fire reserverede bøger ikke afhentet på biblioteket, og der er derfor fokus på at nedbringe antallet af uafhentede reserveringer. I et samarbejde med andre kommuner arbejder Københavns Biblioteker på at udarbejde en national løsning i bibliotekernes app, hvor brugerne skal tilkendegive interessedata, når et materiale reserveres. På denne måde kan vi undgå at bruge ressourcer på at fremfinde materialer, som ikke er relevante for borgeren længere og derfor ikke bliver afhentet.

Biblioteksudvikling og
Hovedbiblioteket
Bibliotekssamarbejde
Krystalgade 15
1172 København K

EAN-nummer
5798009780249

Københavns Biblioteker går desuden forrest i et samarbejde med forlaget Saga Books om digitaliseringen af faglitteratur. Der er særligt fokus på faglitteratur til gymnasieelever, så bibliotekerne bedre kan imødekomme den store efterspørgsel på specifikke bøger, der følger med gymnasieelevernes opgaveskrivning.

Digitale formidlingstilbud i København

Det digitale bibliotek har en ambition om at lave målrettede og vedkommende digitale formidlingstilbud for at få flere nye brugere og få de eksisterende brugere til at bruge biblioteket endnu mere. På hjemmesiden er det muligt at tilmelde sig digitale nyhedsbreve om aktuelle temaer, læseinspiration og kommende arrangementer på bibliotekerne.

Borgerne kan også tilmelde sig digitale temapakker, hvor de i en afgrænset periode modtager en række e-mails om et specifikt tema. Blandt temaerne er *Amerikansk litteratur*, *Sprogstimulering for 0-1-årige* og *Bogen bag tv-serien*.

Københavns Bibliotekers fire nyhedsbreve har i alt 8.786 abonnenter pr. 30. oktober 2019, hvilket er en vækst på i alt 84% siden december sidste år. Otte temapakker er lanceret i løbet af 13 måneder og yderligere tre lanceres i 2019. Indtil videre er der 2.787 tilmeldte, hvilket er en markant fremgang siden december sidste år, hvor der var lanceret én pakke og tilmeldt 221 borgere.

Til sammenligning med nyhedsbreve og temapakker har bibliotekernes nationale platform Litteratursiden ca. 5.000 tilmeldte til deres nyhedsbrev, som har eksisteret i mere end fem år, og Herning Biblioteker har knap 1.100 abonnenter på tværs af fem forskellige nyhedsbreve, der har eksisteret i ca. tre år.

Der foretages løbende stikprøver på reservationsstatistik før og efter udsendelse af nyhedsbreve, der viser, at udlån og reservationer stiger for de omtalte titler. Fx viste stikprøver fra nyhedsbrevet *Litterær Luksus* i marts, at 46 omtalte titler fik 56 flere nye udlån og reservationer inden for tre dage efter udsendelsen af nyhedsbrevet. De digitale nyhedsbreve og temapakker formår altså at konvertere klik til udlån af bøger.

På hjemmesiden er det desuden muligt at finde Københavns Bibliotekers seks forskellige podcasts, som tilsammen har over 600.000 streams og downloads fra januar til oktober 2019. Den mest populære podcast er *Bag om København*, der er en podcast om byens historie og beretter om personer og begivenheder, der har været med til at forme byen. Podcasten ligger nr. 1 i historiekategorien på iTunes og var i en periode i marts 2019 den mest downloadede af alle danske podcasts på iTunes.

Det digitale bogudlån fortsætter med at stige

eReolen er bibliotekernes mest benyttede digitale tjeneste, der giver adgang til flere end 60.000 e-bøger og lydbøger. Københavnerne benytter sig i stadig stigende grad af tjenesten, hvor det i dag er muligt at låne tre e-bøger og tre lydbøger om måneden. Fra januar til oktober 2019 er der udlånt over 360.000 bøger på eReolen, hvilket er flere end i hele 2018 på det bibliotek i København, hvor der blev udlånt flest fysiske bøger

og lydbøger (Hovedbiblioteket med 328.000 udlån). Udlånet på eReolen fra januar til oktober er 36 pct. højere end samme periode i 2018 og 64 pct. højere end samme periode 2017. Udlån af lydbøger udgør 59 pct. af eReolens udlån i 2019.

eReolen Go! er en tjeneste, der formidler eReolens materialer til børn og unge, hvor børn kan logge på med UNI-login, som de kender fra skolen. Københavns Biblioteker samarbejder med 41 skoler i kommunen og har udlånt over 47.500 materialer via UNI-login fra januar til oktober 2019 - en stigning på 148 pct. i forhold til samme periode i 2018 og 219 pct. i forhold til 2017.

eReolen udvikles i et nationalt samarbejde og vil i den nærmeste fremtid indarbejde en ny reader/player i eReolens app, der gør adgangen til litteratur lettere og oplevelsen mere brugervenlig for borgerne. Der arbejdes desuden på en separat app for eReolen GO!, der gør brugeroplevelsen markant bedre. Denne app forventes færdig i foråret 2020.

Prioritering af e-bøger over film

I København er der særligt fokus på, at det digitale bibliotek skal bidrage til at skabe ivrige læsere. Som det fremgår af den nye biblioteksplan, er et initiativ i den forbindelse at prioritere e-bøger over film.

Filmstriben, bibliotekernes digitale filmtilbud, er et af de digitale tilbud, der koster bibliotekerne mest pr. udlån. Modsat bibliotekernes øvrige digitale tilbud er Filmstriben ikke koblet til bibliotekets aktiviteter såsom læsekampagner, litteraturfestival og skolesamarbejde, men fremstår som et isoleret filmtilbud, som i øvrigt ikke er strategisk prioriteret i København.

Derfor vil Københavns Biblioteker omprioritere midler fra Filmstriben til eReolen ved at begrænse tilbuddet, så det fremover er muligt at benytte *Filmstriben, Se film på biblioteket* (på biblioteket), men ikke *Filmstriben – I lænestolen* (med adgang udenfor biblioteket). Til gengæld vil det være muligt for borgerne at låne op til fem e-bøger hver måned på eReolen i stedet for de nuværende tre. Omprioriteringen finder sted fra 1. januar 2020 og understreger Københavns Bibliotekers store fokus på litteratur og læsning.